

ANITTEPE JANDARMA LOJ. ANAOKULU

ÇOCUKLARDA ÖZEL ALAN VE SINIRLAR

Bu eğitim, cinsel eğitimin yanında çocuğun anne-babası dışında, akraba ve diğer insanlarla olan ilişkilerinde, kendi özel alanı olduğunun farkına varması, bu alanı koruması, çevresi ile arasına sınırlar koyabilmesini sağlar. Çocuğa özel alan eğitimi verilirken dikkat edeceğimiz 7 başlık aşağıdadır.

1) ÖZEL ALAN BÖLGELERİNİ TANIMA

Çocuğa kişiye özel olan bölgeleri, bu bölgelerin gizlenmesi gerektiği iki yaşından itibaren anlatılmalıdır. Bu alanların anne – baba ve doktor dışında kimsenin dokunmaması gerektiği öğretilmelidir. Anlatılan bu özel bölgeler aynı zamanda anne-babanın da özel bölgeleridir, çocuk bu bölgeleri görmek isterse aile izin vermemeli, kişiye özel olduğunu belirtip kimseye gösterilmemesi gerektiğini anlatılmalıdır. Çocuğa cinsel bilgiler onun anlayacağı üslupla ve yumuşak bir biçimde anlatılmalıdır. Çocuk sorduğu zaman ve gösterilmesini istediğinde, anne –baba üzerinden değil, kendi organı üzerinden konuşulmalıdır ya da çocuğa uygun kitaptan destek alınmalıdır. Çocuğa bilgi bu şekilde verildiğinde, özel alanını kimseye göstermemeyi, onu korumayı, başkalarının da özel alanına bakmamayı öğrenecektir.

2) ÇOCUĞA ANNE-BABASININ ODASINA İZİN ALARAK GİRMESİ GEREKTİĞİNİ ÖĞRETME

Çocuğa küçük yaştan itibaren büyüklerinin odasına kapıyı çalarak veya seslenerek veya izin alarak girmesi gerektiği öğretilmelidir. Bunu öğretirken izlenecek en iyi yol, çocuğun odasına girerken kapısının çalınması olacaktır. Odasına izinsiz girilmediğini gören çocuk aynı davranışı anne baba odasına girerken de yapacaktır.

3) ÇOCUĞUN ÖZEL ALANLARINA SAYGILI OLMA

Çocuğu başkasının yanında giydirmemek, altını değiştirirken başka odaya götürmek çocuğa duyulan saygının ürünüdür. "Küçüktür" bir şey olmaz denilerek başkalarının önünde soyup giydirmek kesinlikle doğru değildir. Dört yaşından sonra çocuğumuzun giysilerini çıkarırken, yıkarken başımızı hafif yana çevirerek o alana saygı gösterdiğimizi hissettirmek, çocuklarda gizlenme örtünme yani mahremiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlayacaktır. İlkokulla birlikte yedi yaşından sonra banyoda çocukların kendi özel bölgelerini kendi temizlemelerine olanak sağlamak gerekir ki, özel bölgeye saygıyı da beraberinde getirecektir. Tüm bunlar ışığında tabii ki anne-babanın da çocuğun görmeyeceği bir yerde giyinip-soyunması da çocuğun özel bölgeye saygı ve mahremiyet duygusunu geliştirmesi bakımından önemlidir.

4) CİNSEL ORGANLARIN KİMSEYE SEVGİ OBJESİ OLARAK GÖSTERİLMEMESİ

Şaka bile olsa küçük çocukları cinsel organlarına dokunarak veya konu yaparak sevmek, dokunmak, konuşmak doğru değildir. Çünkü bu özel alan ihlalidir. Çocuk bu şekilde başkalarının özel bölgesine dokunmasının sakıncası olmadığına inanır, olası olumsuz durumda neyin doğru olduğunu kestiremez. Cinsel organlarını konu ederek sevmek, onları kendilerini kötü niyetli yabancılardan korumak konusunda etkisiz kılabilir. Çocuğun cinsel organlarıyla oynamak, onlara dokunmaya çalışmak çocuğun cinsel kimlik gelişimi açısından oldukça zararlıdır.

5) EBEVEYNİN ÇOCUĞU İLE ODASINI AYIRMASI

İki yaşına gelmiş olan çocuğun odasının ayrılması, gelişimi açısından doğru bir karardır. Bu kararla birlikte çocuk bağımsızlığını elde eder, eğer çocukta kaygı, korku durumu varsa zorla yataklarını ayırmamak gerekir. Var olan kaygılar uzman yardımı ile giderilmeli, sonrasında yatak ayırma

gidilmelidir. Birlikte aynı yatakta yatan kardeşlerin yataklarını ise dört-beş yaşından itibaren ayrılabilir.

6) KIZ ve ERKEK ÇOCUKLARIN ODALARINI AYIRMA

Kardeşlerin odaları ilköğretim dönemi ile birlikte ayrılmalıdır. Okulla birlikte çocukların, özel eşyalarının (günlük vb.) bulunduğu bir özel alan olmalıdır. Bu alanın farklı odalarda olması daha doğru olacaktır. Yer darlığı gibi sebeplerle bu konu ertelenmemelidir. Gerekirse diğer bir odada bir köşe oluşturularak çözüm bulunmalıdır. 'Onlar kardeş bir sorun olmaz' diye düşünmek kadar, bu konuda aşırı kaygılı davranıp endişelerimizi çocuklara hissettirmek de sakıncalıdır.

7) ÖZEL BÖLGE İHLALLERİNE TEPKİ GÖSTERME

Çocukla birlikteyken, televizyon izlerken aniden karşımıza özel yaşam ile ilgili sahneler ve durumlar çıkabilir. Bu gibi durumlarda ihlali yapan kişiye tepki verilmelidir. Örneğin "İnsanların özel yerlerine bakılmaz, dokunulmaz, sevilmez." gibi cümlelerle tepki belli edilebilir. Çocuklar anne-babaların kendilerine değil de, başkalarına verdikleri tepkiler yoluyla daha kolay öğrenmeyi gerçekleştirirler...

Özetlemek Gerekirse ;

Cinsel Eğitim ve Özel Alan Eğitimi alan çocuk kendi özel alanını bilir, bu alanı korur, başkalarının özel alanlarına saygı duyar, bu durum sağlıklı kişilik gelişiminin de ilk basamaklarını oluşturur. Sağlıklı bireyler sağlıklı toplumu oluştururlar, bu nedenle öncelikle çocuğa kendi özel alanını ve sonra başkasının özel alanını koruma ve saygı duyma öğretilmelidir.

ÇOCUK İSTİSMARI NEDİR?

Çocuğa yeterli bakım sağlamamak. Örneğin kirlî, çiplak, aç bırakmak

Çocuğun isteklerini önemsememek

Çocuğa vurmak veya aşağılamak

Çocuğun eğitim ve oyun hakkını elinden almak

Çocuğu hizmetçi gibi kullanmak

Çocuğun dokunulmasını istemediği yerlerine dokunmak

Çocuğun sağlık gereksinimlerini göz ardı etmek

Çocuğu sözel olarak hırpalamak

Çocuğun eğitim gereksinimlerini göz ardı etmek

Zarar verecek durumlarda çocuğu denetimsiz bırakmak

Çocuğu kendi çıkarları için kullanmak

Çocuğun duygusal gereksinimlerini göz ardı etmek

Çocuğu örselerek, iltip kakarak öfke çıkarmak

Çocuğu kendine dokunmaya zorlamak

Çocuğa pornografik malzemeler göstermek

Çocuğun özgüvenini yıkmak

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Koruma Birimi (AÇOK) - Tel: 0312 6967290

Uluslararası Rotary 2430. Bölge
Geleceğimiz Çocuklarımız Komitesi

Çocuk ve Bilgi Güvenliği Demogü
web : cbgd.org . e-posta : bilgi@cbgd.org

İnsanların özel alanlarına bakılmaz, dokunulmaz ve sevilmez.